

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 463/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Harakálym, Mlynská 28, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov č. k. 1C/47/2018-498 z 13. mája 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. júla 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením okresného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia, ktoré navrhuje zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutého uznesenia vyplynulo, že sťažovateľka podala 2. novembra 2018 žalobu o náhradu škody na zdraví pozostávajúcu z bolestného vo výške 2 609,31 eur, sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 45 140,70 eur a zvýšenia spoločenského uplatnenia vo výške 40 568,85 eur proti žalovanej KOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Žalovaná po podaní žaloby zaplatila čiastočne náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 22 968 eur, sťažovateľka preto podaním z 21. februára 2019 zobrala žalobu v tejto časti späť. Okresný súd rozsudkom č. k. 1C/47/2018-330 z 9. augusta 2022 zastavil konanie v časti, v ktorej sťažovateľka zobrala žalobu späť, a zaviazal žalovanú zaplatiť sťažovateľke náhradu za bolestné, za sťaženie spoločenského uplatnenia a zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia spolu s úrokom z omeškania, zároveň priznal sťažovateľke právo na náhradu trov konania vo výške 100 %. Odvolací súd rozsudkom č. k. 5Co/53/2022-430 z 12. decembra 2023 zmenil rozsudok súdu

prvej inštancie v časti úroku z omeškania a sťažovateľke priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu z prisúdenej sumy.

3. Uznesením okresného súdu č. k. 1C/47/2018-465 z 27. februára 2024 bola žalovaná zaviazaná na náhradu trov konania vo výške 8 941,20 eur v prospech sťažovateľky. Toto uznesenie napadla sťažovateľka sťažnosťou, ktorú okresný súd napadnutým uznesením zamietol.

4. Sťažovateľka namietala, že okresný súd nesprávne určil tarifnú hodnotu sporu, ak vychádzal z prisúdenej sumy, podľa názoru sťažovateľky mala byť do tarifnej hodnoty zahrnutá aj suma 22 968 eur predstavujúca časť náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorú jej žalovaná po podaní žaloby dobrovoľne uhradila, pretože aj v tejto časti dosiahla úspech.

5. Okresný súd v napadnutom uznesení uviedol, že v zmysle rozsudku odvolacieho súdu bolo za tarifnú hodnotu potrebné považovať prisúdenú sumu. Uviedol, že zásadu úspechu je potrebné uplatňovať aj v konaniach, ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu, resp. od znaleckého posudku. Pri rozhodovaní o trovách konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce, pričom za základné sa považuje, že do práva sťažovateľky bolo zasiahnuté, a výška nemajetkovej ujmy je následne druhotná. Priznanie plnej náhrady trov konania z prisúdenej sumy bolo v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažovateľka namietala, že si dôvodne uplatnila aj nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 22 968 eur, ktorý jej dobrovoľne uhradila žalovaná až po podaní žaloby, teda sťažovateľka dosiahla to, čoho sa domáhala, preto táto suma mala byť zahrnutá do tarifnej hodnoty sporu. Podľa jej názoru okresný súd v napadnutom uznesení nedal odpoveď na túto námietku sťažovateľky.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením okresného súdu, ktorým bolo rozhodnuté o výške náhrady trov konania. Sťažovateľka namietala nesprávne určenie základnej sadzby tarifnej hodnoty, resp. nevysporiadanie sa s touto námietkou okresným súdom.

8. Ústavný súd posudzuje problematiku náhrady trov konania zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o náhrade trov konania pristupuje len za celkom výnimočných okolností (IV. ÚS 248/08, IV. ÚS 182/09, IV. ÚS 481/2013), ak zistí, že rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý zakladá zjavný rozpor s princípmi spravodlivého súdneho konania. Otázka náhrady trov konania dosahuje ústavnoprávnu dimenziu vtedy, ak by bol v procese interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu zo strany všeobecného súdu obsiahnutý prvok svojvôle alebo extrémny rozpor s princípom spravodlivosti (napr. v dôsledku prílišného formalizmu) či celkom nedostatočného odôvodnenia vydaného rozhodnutia (I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011, III. ÚS 47/2013).

9. Ústavný súd sa nestotožňuje s námietkou sťažovateľky, že na jej argument o nesprávne určenej výške základnej sadzby tarifnej hodnoty okresný súd nereagoval. V napadnutom uznesení je v bode 12 vysvetlené, z akého dôvodu bola aplikovaná výška základnej sadzby tarifnej hodnoty podľa prisúdenej sumy, a to jednak z dôvodu, že odvolací súd takto formuloval výrok o náhrade trov konania, ako aj z dôvodu, že tento spôsob sleduje splnenie princípu priznania náhrady trov konania na základe úspechu vo veci v zmysle § 255 Civilného sporového poriadku.

10. Pri posudzovaní otázky výšky trov v sporoch, ktorých výška plnenia závisela od znaleckého posudku, je potrebné považovať za ústavne akceptovateľný aj taký prístup, ak sa pri posudzovaní miery úspechu nevychádza z pomeru výšky uplatneného a prisúdeného nároku, ale za úspech v spore sa považuje už priznanie uplatneného nároku, ktorého výška je druhotná (II. ÚS 399/2019). Pri rozhodovaní o výške trov konania sa v takom prípade za základ pre tarifnú hodnotu sporu považuje prisúdená suma (II. ÚS 397/2020). Okresný súd zvolil ústavnoprávne udržateľné riešenie určenia výšky tarifnej hodnoty sporu, keď vychádzal paušálne z prisúdenej sumy, jeho rozhodnutie nepredstavuje taký procesný exces, ktorý zakladá zjavný rozpor s princípmi spravodlivého súdneho konania.

11. Napadnuté uznesenie okresného súdu je z pohľadu ústavného súdu dostatočne odôvodnené, odpovedá na výhrady a námietky sťažovateľky a relevantnú právnu normu vykladá spôsobom, ktorý nezasahuje do podstaty označených práv, preto tu nebol zistený zásah do práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

12. Ústavný súd preto dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu a obsahom označených základných práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2024

Libor Duľa
predseda senátu